

Tájékoztató a közösségi munkáról

2016. január 1-jétől a rendes érettségi vizsga megkezdésének előfeltétele az iskola által regisztrált módon, közösségi szolgálat keretében 50 óra munkát teljesíteni. Az 50 órát a 9-12. évfolyamok alatt, lehetőleg arányosan elosztva kell elvégezni.

Ha a tanuló a középiskola elvégzését követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az Nkt. 6. § (4) bekezdésében a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli.

A közösségi munkát különböző helyeken lehet teljesíteni:

- **Az iskolában szervezett keretek között**, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenységként
- **Különböző szervezeteknél. A fogadó külső szervezet nem lehet érdekvédelmi, képviseleti vagy politikai szervezet, amely különben fogadhat önkénteseket.** Üzleti jellegű tevékenység, haszonszerzés nem lehet része a közösségi szolgálati tevékenységnek. Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a közösségi szolgálat a kölcsönösség elvén alapul, a segítő és a segített közötti kapcsolaton, ebből eredően nem számítható be pusztán az adománygyűjtés, különösen akkor nem, ha az pénzbeli.

A szolgálat nem lehet szakfeladat (pl. ápolói képesítést igénylő munka), és nem lehet olyan feladat sem, amit intézményfenntartónak, működtetőnek jogszabályi kötelessége ellátni. (Termet díszíteni lehet, a tanterem teljes kifestése, karbantartása viszont a működtető feladata. Mindez nem zárja ki, hogy ha szakember ingyen kifesti a termet, akkor tanulók segítsék szakmai hozzáértést nem igénylő tevékenységgel. Pl. felmosás festés után.)

Külső szervezetet keres az iskola, és kereshet egyénileg a diák és/vagy a szülő is.

A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jóléti,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelmi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervezeteknél bűn- és baleset-megelőzési.

területen folytatható tevékenység.

Az iskola szabályzata alapján csak olyan szervezetnél végezhetnek tanulóink közösségi szolgálatot, amellyel előzőleg együttműködési megállapodást kötöttünk.

Az együttműködési megállapodás-minta letölthető a honlapról, de kérésre a közösségi szolgálati koordinátor is segít a megállapodás megkötésében. Vannak olyan szervezetek, területek, amelyeknél csak mentor felügyelete mellett végezhető tevékenység. Erről érdemes előzetesen tájékozódni.

A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése **tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető.** A munka időtartamát az életkor nem befolyásolja. Nincs pihenőnap kötelezettség.

Iskolán belüli tevékenységeket lehet végezni. Nincs jogszabályi kötöttsége az 50 órából hány órát végeznek tevékenységet a diákok az iskolában és hányat fogadó intézményeknél. Ugyanakkor lényeges szempont, hogy a program alapvetően az iskolán kívüli, konkrét segítségre fókuszál, tehát ideálisnak az tekinthető, ha iskolán belüli tevékenységet a 50 óra 15-20%-ában végez a tanuló.

A tanulóknak (tanévenként) közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

Tájékoztató a közösségi munkáról

2016. január 1-jétől a rendes érettségi vizsga megkezdésének előfeltétele az iskola által regisztrált módon, közösségi szolgálat keretében 50 óra munkát teljesíteni. Az 50 órát a 9-12. évfolyamok alatt, lehetőleg arányosan elosztva kell elvégezni.

Ha a tanuló a középiskola elvégzését követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az Nkt. 6. § (4) bekezdésében a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli.

A közösségi munkát különböző helyeken lehet teljesíteni:

- **Az iskolában szervezett keretek között**, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenységként
- **Különböző szervezeteknél. A fogadó külső szervezet nem lehet érdekvédelmi, képviseleti vagy politikai szervezet, amely különben fogadhat önkénteseket.** Üzleti jellegű tevékenység, haszonszerzés nem lehet része a közösségi szolgálati tevékenységnek. Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a közösségi szolgálat a kölcsönösség elvén alapul, a segítő és a segített közötti kapcsolaton, ebből eredően nem számítható be pusztán az adománygyűjtés, különösen akkor nem, ha az pénzbeli.

A szolgálat nem lehet szakfeladat (pl. ápolói képesítést igénylő munka), és nem lehet olyan feladat sem, amit intézményfenntartónak, működtetőnek jogszabályi kötelessége ellátni. (Termet díszíteni lehet, a tanterem teljes kifestése, karbantartása viszont a működtető feladata. Mindez nem zárja ki, hogy ha szakember ingyen kifesti a termet, akkor tanulók segítsék szakmai hozzáértést nem igénylő tevékenységgel. Pl. felmosás festés után.)

Külső szervezetet keres az iskola, és kereshet egyénileg a diák és/vagy a szülő is.

A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jótekonysági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervezetnél bűn- és baleset-megelőzési.

területen folytatható tevékenység.

Az iskola szabályzata alapján csak olyan szervezetnél végezhetnek tanulóink közösségi szolgálatot, amellyel előzőleg együttműködési megállapodást kötöttünk.

Az együttműködési megállapodás-minta letölthető a honlapról, de kérésre a közösségi szolgálati koordinátor is segít a megállapodás megkötésében. Vannak olyan szervezetek, területek, amelyeknél csak mentor felügyelete mellett végezhető tevékenység. Erről érdemes előzetesen tájékozódni.

A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető. A munka időtartamát az életkor nem befolyásolja. Nincs pihenőnap kötelezettség.

Iskolán belüli tevékenységeket lehet végezni. Nincs jogszabályi kötöttsége az 50 órából hány órát végeznek tevékenységet a diákok az iskolában és hányat fogadó intézményeknél. Ugyanakkor lényeges szempont, hogy a program alapvetően az iskolán kívüli, konkrét segítségre fókuszál, tehát ideálisnak az tekinthető, ha iskolán belüli tevékenységet a 50 óra 15-20%-ában végez a tanuló.

A tanulónak (tanévenként) közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

Jogszabályi háttér

1. 1. 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

(Hatályos: 2015. I. 1-től)

(Részlet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényből) 4.§ 15. közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása,

6. § (4) A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

- a) a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat és
- b) azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

63/B. § (1) A Nemzeti Pedagógus Kar

- a) külön jogszabályban meghatározottak szerint ellenőrzi a 4. § 15. pontjában meghatározott közösségi szolgálat szervezését, valamint működteti az ehhez kapcsolódó tanácsadó és információs rendszert...

63/D. § (1) Az Országos Küldöttgyűlés kizárólagos hatásköre:

- f) a közösségi szolgálattal kapcsolatos tanácsadási és ellenőrzési tevékenység szabályozása 97. §(2) Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.

1. 2. A Köznevelési törvény végrehajtási rendelet

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

45. A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések

94. § Az iskola által használt nyomtatvány

23. a közösségi szolgálati jelentkezési lap,
28. az együttműködési megállapodás.

99. §

(3) Az egyéni törzslap tartalmazza

- g) a közösségi szolgálat teljesítésével kapcsolatos adatokat,

101. § (1) A pedagógus a tanórai foglalkozásokról az órarendnek megfelelően osztálynaplót vezet.

(6) Az értékelő naplórész

- d) a közösségi szolgálat teljesítésével kapcsolatos adatokat tartalmazza.

133. § (1) A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

a) az egészségügyi,

b) a szociális és jótékonyági,

c) az oktatási,

d) a kulturális és közösségi,

e) a környezet- és természetvédelemi,

f) a katasztrófavédelmi,

g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,

h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

(2a) A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(2b) A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés a) és h) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania.

(4) A gimnázium, a szakgimnázium a 9-12. évfolyamos, a szakközépiskola a 9-13. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, vagy annak teljesítésére időkeretet biztosít.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,

b) az osztálynaplóban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,

e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a végzett tevékenységeket, a mentor nevét és feladatkörét.

II. Az iskolák által alkalmazott záradékok

46. Igazolom, hogy a tanuló a ...../..... tanévben ..... óra közösségi szolgálatot teljesített. BB.

47. A tanuló teljesítette a rendes érettségi vizsga megkezdéséhez szükséges közösségi szolgálatot TITL.

1. 3. A 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

(15a) Ha a tanuló a középiskola elvégzését követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az Nkt. 6. § (4) bekezdésében a közösségi szolgálat teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli.

1. 4. 326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet

a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

17. §

(2) Egyéb foglalkozás a tantárgyfelosztásban tervezhető, rendszeres nem tanórai foglalkozás, amely

i) közösségi szolgálattal kapcsolatos foglalkozás

1. 5. 2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről

1.§(2) A törvény hatálya nem terjed ki

a) az önkéntes véradásra,

b) az önkéntes, illetve létesítményi tűzoltóként végzett tevékenységre,

c) a polgári természetörként végzett tevékenységre,

d) a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti közösségi szolgálatra.